

tainkat és szavainkat; sőt egész társalgást folytathatnak benne, éppúgy mint a társalgóban. Egyikkel is, másikkal is sok kellemetlenséget okozhatunk magunknak és a Társulatnak is, még többet, mint a levelezéssel; mert írás közben mégis csak jobban megfontoljuk, mit írjunk s mit ne. A társalgóban jelen van az illető, akivel beszélünk s ez talán kissé tartózkodóbbá tesz. A telefonnál azonban senkit sem látunk s azért talán sokszor meg sem fontoljuk szavainkat. Nem gondoljuk meg, hogy mások is kihallgathatnak, azért titkot soha sem szabad telefonon közölni.

A nővéreknél tehát ugyanaz a szabály a telefonra, mint a levelezésre és társalgó-szobára nézve. A szolgáló-nővér megbízása vagy engedélye nélkül nem szabad telefonálni. Mi több, előre meg kell mondani neki, mit telefonálnak s milyen választ kaptak a telefonban. Úgy kell róla beszámolni, mint valamely megtett látogatásról. Engedély nélkül való telefonálással vétlennek az engedelmisség ellen.

S miután minden telefonálás költséggel jár, hozzá kell még tennem, hogy az engedély nélkül való telefonálással vétlennek a szegénység ellen is. Ha pedig a telefon az intézet vezetőségének tulajdona, az igazság úgy kívánja, hogy csak tisztességük érdekében használják a telefont, máskülönben kárára vannak az intézménynek.

Végül is, ha arra használják a telefont, hogy minden igazi szükség nélkül, családjuk tagjaival s boldog-boldogtalannal társalogjanak, akkor vétlenek a szabályok ama pontja ellen, mely a külsőkkel való érintkezésüket korlátozza.

A legjobb mód e visszaélések elkerülésére az, hogy a szolgáló-nővér oly helyen állíttassa fel a telefont, ahol nem egykönnyen férnek ugyan hozzá, de szükségben s az ő esetleges távollétében mégis használhatják az illetékesek.

De hiszen van lelkiismeretük; s én bízom benne, hogy a jövőben elkerülik ama visszaéléseket, amelyeket most, a telefonnal kapcsolatban jeleztem.

2. A Mária-Társulat Kézikönyve mikor kapható majd és menyibe kerül?

Előreláthatólag még egy-két év is beletelik, amíg elkészül. Az árát még nem tudhatjuk.

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. Kiadja: az Irgalmas nővérek Tartományi Elüljárósága Budapest I. ker. Nagyboldogasszony-útja 27.

A mi Szent Anyánk!

LELKI OKTATÁSAL.

39. A szegénységről.

Minden társulat alapítójának főgondolata ez: „Mindaddig, amíg megtartják a szabályokat és szeretik a szegénységet, Isten áldása lesz Társulatukon; de ha nem tartják meg, azt állítom, hogy igen nehéz, hogy ne mondjuk: lehetetlen annak fennmaradása.” Szent Vince e szavai szent Anyánk gondolatait is fedik. A szegénység indítókairól és gyakorlatáról világos kifejezéseit találjuk meg följegyzett gondolataiban. Halljuk csak:

„Ennek az erénynek gyakorlása egész különösen kötelezi önöket, akik Jézus Krisztust választották hivatási életük példaképeül. Ha megtörténnék, hogy itt-ott szükségben vannak, vigasztalja meg szívüket az a gondolat, hogy Azzal egyesülhetnek, aki földi életében szent Anyjával együtt oly gyakran érezte a szükségesség hiányát.

Mivel a szegények szolgálói, nem volna méltányos dolog, hogy — miután mindent elhagytak, — földi javakhoz ragaszkodjanak és a szolgálók talán még gazdagabbak legyenek, mint uraik...

Nagy horderejű indítók ezek; nem is említve azokat a különös kötelezettségeket, amelyek a szegénység fogadalmával járnak együtt.

A szegénység szellemének gyakorlata tulajdonképpen ez: „Érzületben való megválás ez mindattól, amit még a magunkénak mondhatunk; és az a meggyőződés, hogy semmink sincs, mert a

rendelkezésünkre álló teremtményeknek csak haszonélvezői vagyunk.“

Azt kívánja, hogy mértékletesen élvezzük a rendelkezésünkre bocsátott javakat és kezünk munkájával keressük meg kenyereinket. „Ha fényesen berendezett intézeteket látok, melyekből kezdetben minden felénk mosolyog, mindig félek a jövőtől.“ — Így gondolkozott szent Vince és szent Lujza is.

Mondjuk szent Anyánkkal együtt: „Teljes szívemből szeretem tehát a szegénységet, mert Üdvözítőm erre a nagy tisztességre választott ki. És ha az ő jósa megengedi, hogy itt-ott szükséget szenvedjek, ezt szent akaratának tekintem. Hozzá emelem ilyenkor lelkemet s egyedül őhöz menekszem. Arra gondolok, hogy miután a jó Isten az egész örökkévalóságon keresztül elég volt önmagának, most tehát nekünk is elég lehet és elég is legyen. Miután tehát olyan állapotba helyezett, hogy egyedül csak ő lehet a vigasztalásunk, fogadjuk tehát nagy szeretettel mindazt, ami rajta kívül hiányzik nekünk.“

40. A szentszabály megtartásáról.

A szabályok biztosítják az egységet és rendet. A Társulat minden tagja a szabályok megtartása által járul hozzá annak sajátos céljához. A szabályok hűséges megtartásával mutatják ki szeretetüket Isten iránt, lelkiismeretük gyengédségét, az Alapítók iránti hálájukat és azt a törekvést, hogy el akarnak jutni a tökéletességre. Ha a tagok között általános ez a hűség, az egész Társulat a középülés illatát leheli és az eszményi gondolkodású lelkeket magához vonzza. Az Üdvözítő imája: „Hogy egyek legyenek!“ — megvalósul. Ez új paradicsomban ott lakozik a béke és a bizalom.

Szent Lujza, kinek annyira szíven feküdt a szabályzatok elkészítése, aki maga alkotta meg a szabályzatok terveit és dolgozta ki azok részleteit, aki annyira kérte szent Vincét, hogy azok magyarázatához időt vegyen, — hogyan ne lett volna rajta, hogy azok hűséges gyakorlását biztosítsa leányainál is!

„Tudják-e leányaim, — írja nekik — hogy mikor merülnek lanyhaságba? Akkor, amikor örülnek és jól esik, hogy alkalmuk van valamely szabálypont áthágására.“ — És példának az asztali hallgatást hozta fel. „A tökéletességre törekvő lelkek azonban mindig a szabályok és az elüljárók pártján vannak. Ez a legfőbb ismertetőjele annak, hogy valamely lélek szereti-e Istent... Ki is kételkednék azon, hogy valamely nővér szereti Istent, ha azt látják, hogy reggel mindig pontosan fölkel, jól végzi elmélkedését,

nagy gondja van arra, hogy a beteg megkapja gyógyszerét, hogy az étel készen legyen s minden megtörténjék időben; ha pedig gyarlóságból vagy némi szükség látszatából megszegte szabályzatainak egyik-másik pontját, azonnal bocsánatot és penitenciát kér érte. Ő nővéreim, biztosíthatom önöket, hogy aki így tesz, az szereti a jó Istent.“ — Szent Vince szavai ezek.

Mikor szent Lujzát felszólította a nővérek előtt, hogy elmondja gondolatait a Társulat fennmaradására vonatkozólag, ez azt felelte, hogy megsemmisülését okozhatná „elsősorban a szokások megváltoztatása. Ez esetben ugyanis az illetők többre becsülnék saját véleményüket, mint a jó Isten vezetését, aki eléggé ismeri a Társulat jövődjének szükségleteit.“

„Asszonyom, — vágott közbe szent Vince — nagyon kérem, álljon meg itt kissé; ez a gondolat bővebb magyarázatot kíván. Nincs is fontosabb dolog, mint hogy semmit se változtassanak meg. Amit az előbb mondtak, jó. De ez a gondolat mindenkéül van; ez a szegletkő. Kedves nővéreim, határozzák el azonnal, hogy semmin sem változtatnak sem Anyjuk életében, sem az ő halála után, sem pedig az én halálom után. Hanem sértetlenül és szilárdan megőrzik jó szokásaikat.“

Szent Anyánk bizonyára ugyanezt óhajtja és az égből szívesen hallja, ha szent Vincének azt az imáját ismétljük, amelyet az 1658 jan. 16-án tartott konferencia végén mondott: „Lelkünk Üdvözítője, aki magad sugalltad e szabályokat, hogy általuk szentekké tégy bennünket és aki megígérted, hogy erőt adsz azok megtartásához, kérem szent kegyelmedet a Boldogságos Szűz közbenjárásával azok megtartására.“

41. Az áhítatgyakorlatokról.

A lelkigyakorlatok célja, hogy megadjuk Istennek azt a hódolatot, mely őt megilleti és levonjuk magunkra szent tetszését. Az áhítatgyakorlatokban nyilvánul meg természetfölötti életünk és egyben eszközök ezek arra, hogy az fennmaradjon és növekedjék bennünk.

Természetfölötti étellel Isten felé közeledünk a hit, a remény és a szeretet által. *Mindenkor imádkozni kell*, — mondotta Üdvözítőnk, — (Luk. 18, 1.) azaz minden alkalmat felhasználnunk arra, hogy Istenhez emelkedjünk fel; Istent lássuk mindenben s Istent találjuk is meg mindenütt.

Az áhítat életére nagy gondja volt szent Vincének, de szent Lujza is megosztotta vele ezt a gondot. A sok közül lássunk néhány erre vonatkozó oktatást:

„A szóbeli imádságokat is szeretnünk kell, még ha unalmasnak látszanak is. Ne hagyjuk el soha és lelki összeszedettséggel, alázattal és buzgósággal végezzük. Isten kegyelmével bensőséges életre törekedünk. E célból állandóan Isten jelenetében tartózkodjunk s minden munkánkat azzal az őszinte szándékkal végezzük, hogy neki tessünk. Sokat hallgassunk és keveset beszéljünk. Szeressük a magányt, az elmélkedést, a csendet, az olvasmányokat és az önmegtágadást. Igazi áhitattal visellessünk Üdvözítőnk szent szenvedése, a szentséges Szűz, jó Őrzőangyalunk és Védőszentünk iránt. Végül őrizzük meg társuti életünkben mindvégig az első idők buzgóságát és szabályszerűségét.“

Isten jelenlétének gyakorlatát mindenekelőtt fontosnak tartotta: „Mily boldogok volnánk, — kiáltott fel — ha állandóan élne lelkünkben Isten jelenlétének tudata! De ha már ez nem lehetséges, legalább sokszor gondoljunk reá, hiszen tőlünk nagyobb tökéletességet vár el, mint azoktól, akiknek nem adott annyi kegyelmet.“

Igen gyakran tér vissza a szentgyónás és szentáldozás méltó vételére:

„Jól meggondoljuk-e, hogy mit teszünk akkor, amikor gyónunk? Megfontoljuk-e, hogy Jézus Krisztussal magával beszélünk a gyónásban? Amikor a pap a feloldozást adja, gondolunk-e arra, hogy Üdvözítőnk szent vérének érdemei hullanak lelkünkre? Ha ezt nem tesszük, akkor gyónásunk nem az, aminek lennie kell.“

Éppen úgy a szentáldozásnál is. Komolyan megfontoljuk-e, hogy e Szentségben az örök Atyának Fia, az Istenember van jelen? Hisszük-e ezt? Foglalkozunk-e ezekkel a gondolatokkal? Szemléljük és imádjuk-e Üdvözítőnket, miután szívünkbe fogadtuk? Ha nem tesszük ezt, nem részesülünk szentáldozásaink összes kegyelmeiben.“

Adja meg Isten nekünk a kegyelmet, hogy nagyrabecsüljük a Társulatban előirt áhitatgyakorlatainkat, kivált pedig az elmélkedést, amelyet Istennel társalogni végezzünk!

42. Munkakörünk helyes ismeretéről.

Most is, mint a Társulat kezdetén, két lényeges feltétel biztosíthatja Üdvözítőnknek tett szolgálatunkat segítségünkre szoruló tagjaiban. Halljuk csak szent Anyánkat:

„Igen fontos, hogy a Szeretet-leányai oktatásban részesüljenek mindama teendőkre vonatkozólag, amelyek a szegények szolgálatában bárhol és bármikor előfordulhatnak. Fontos az is, hogy

kívánják és szeressék ez oktatásokat, mert hiszen tudatlanságból bajt is okozhatnak. Isten akarata ellen is cselekednénk, ha nem képeznők ki magunkat kellőképpen munkakörünk teendőiben és nem szolgálhatnánk abban az ő dicsőségére.

Merészség is volna részünkről, hogy olyasmire fogunk, amiről azt sem tudjuk, hogyan kell jól elvégezni. Hozzá még ebben a bizonytalanságban könnyen meg is bánthatnók a jó Istent. Az is megtörténhetnék, hogy a közös életben ebből a tudatlanságból a megkívánt egyetértés helyett egyenlenségek keletkezhetnének, nagy, igen nagy kárára a Társulatnak.“

Egy másik baj is származhatik abból, hogy a nővér nem ismeri munkaköre kötelességeit; az, hogy igen sokszor megbotránkoztatathatja ezzel a világiakat.

E néhány sorban együtt látjuk tehát a legfontosabb indító-okokat, amelyek arra bírjanak, hogy munkakörünkben alaposan kiképezzük magunkat: Az Isten dicsősége, az a veszély, hogy könnyen vélkezhetünk, a szent egyetértés és embertársaink épülése késztesse erre.

De még az sem elég, hogy jól ismerjük munkakörünk szabályait; még az is kell hozzá, hogy teljes szívvel dolgozzunk. Szent Lujza így lelkesíti a munkára:

„Van oka az alázódásra, — írja Turgis nővérnek — amiért nincsen tisztsége vagy legalább is igen kicsiny. Pótolja ezt legalább az erények fokozottabb gyakorlásával, kivált pedig a szabályok pontos betartásával. Mert látja, nővérem, az Isten egykor számon kéri öntől az időt, amit a szenthivatásban adott. Higgyen nekem és ne hallgasson minden kis kényelmetlenségre, ami előállhat. A munka ideje az ön korában gyorsan elröppen és — sajnálatára — nem tér vissza többé... Ne feledkezzék meg tehát a Társulatban szokásos gyakorlatról, hogy munkával kell megkeveszünk kenyerünket.“

Ismételjük dicső Anyánknak a munka szeretetéről tartott konferencia végén mondott imáját: „Jóságos Istenünk bocsássa meg nekünk, hogy időnket annyiszor elvesztegettük. Kérem Üdvözítőnket, Jézus Krisztust, adjon kegyelmet az ő követésében való munkálkodásra. A szentséges Szűz és minden Szentek, eszközöljék ki számunkra ezt a kegyelmet a teljes Szentháromságtól!“

Az idő elvesztegetése.

(Nagyontisztelendő Chaplain anyától.)

E hónap 28-án úgy a katolikus Egyház, mint Társulatunk is első ízben tartja meg nővérünk és példaképünk: boldog Labouré Katalin ünnepét. Hogy jobban elkészülhessünk rá, elmélkedjük át együttesen a boldogságos Szűznek első megjelenését dicső nővérünk előtt, a július 18-áról 19-re virradó éjjelen.

E bizalmas s egészen anyai megjelenése alkalmával a Szent-séges Szűz figyelmeztette Boldogunkat néhány visszaélésre, mely becsúszott a társulati életbe. Azt ígérte neki, hogy a kis Társulat nagyra lesz, mihelyt teljes épségükben megtartatnak benne a szabályok. A Szeplőtelen Anyánk által jelzett pontok közül beszéljünk most: az idő elvesztegetéséről.

Nagy baj tehát az idő elvesztegetése? Igen, mert az Üdvözítőnk szent vérenek ára. Az időnek minden pillanatával megvásárolhatjuk az örökkévalóságot is akár a magunk, akár a mások számára. Mi több, ezt az időt mi, Szeretet-leányai, negyedik fogadalmunkkal Istennek szenteltük, a szegények szolgálatára.

Szent Domonkos szabályul írta első szerzeteseinek: „Beszélgetésük vagy Istenről, vagy Istennel legyen.” — Tanulmányozzuk mi is át szent szabályainkat s meglátjuk, hogy ebbe a két szóba foglalhatók: Isten és a szegények! Istennel töltekezzünk az imádságban, hogy aztán a szegényeknek adjuk őt a munkában. Imádkozzunk a szegényekért, dolgozzunk a szegényekért: ez a mi életünk kettős sarkpontja. Minden más csak elvesztegetett idő, amit Szeplőtelen Anyánk is szemünkre vet.

A haszontalan olvasás, társalgás mind csak idővesztegetés.

Még az a munka is idővesztés, amelyet nem kísér az engedelmesség áldása. Idővesztés, ha díszes kézimunkával foglalkozunk, amely nem vall hivatásunk szellemére. Régi jó nővéreink a szűnőrákat a társulati fehérnemű avagy a szegények ruháinak javítására fordították éppúgy, mint első nővéreink, akik ilyenkor fontak és varrtak. Mit szólnának ahhoz, ha mostanában egyes fiatal nővérek kezében meglátnák azokat a finom kis munkákat, amelyek csak hölgyek kezébe valók és nagyon is rávilágítanak az illető szellemének könnyelműségére és léhaságára.

Legyünk és maradjunk mindenkor jó falusi leányok. Ne feledjük el soha, amit e tekintetben a szemináriumban tanultunk: „A munkánk, az szorgalmas, elrejtett, sokszor igen veszélyes és szünet nélküli munka. Ez a Szeretet-leányának vezeklése”

— mondotta Vérot nővér. — „A Szeretet-leányának az a pihenése, hogy változtatja munkáját” — mondotta Kieffer anya.

Elvesztegetett idő az is, ha oly utazásokat végzünk, amelyek célja nem a szegények szolgálatára, hanem igen szokszor bizony, csak a saját kielégítésünk.

Az utazások... korunk sebei, amelyek már a kis Társulaton is rágódnak. E tekintetben is megfeledekezünk arról, amit a szemináriumban tanultunk. Halljuk csak Buchepot nővért: „Egyedül csak azért nincs klauzuránk, hogy a szegények szolgálatára járassunk. Tehát csak azért hagyjuk el házunkat, hogy fölkeressük a szegényt, ápoljuk vigasztaljuk őt vagy pedig adományokat gyűjtsünk számukra. Ezen utakon kívül maradjunk szépen házainkban, ahol annyi a tennivaló!”

Milyen jó lenne, ha — mielőtt egy útra vagy kimenetelre engedélyt kérünk, — előbb a tabernákulum elé térdelnénk és szemünket feszületünkre irányítva, e három kérdést intéznék magunkhoz: 1. Szükséges, vagy hasznos-e ez az út? — 2. Vajjon tetszik-e Üdvözítőnknek? — 3. Hány szegénynek adhatnék kenyeret azon a pénzen, amit most majd elköltök? — Ó bár láthatnók, mennyi lelket menthetnénk meg azalatt, míg időnket megfontolás és áldozatos szellem hiányában elvesztegetjük!

Gondoljunk erre legalább e hónap folyamán, kedves nővéreim. Meg ne történjék, hogy november 27-én, a szentséges Szűz megjelenésének ünnepén, mondom: meg ne történjék, hogy Szeplőtelen Anyánk kénytelen legyen ismét azt mondani: „Szomorít valami.”

Ha így volna, Boldog nővérünk másnap hogyan fogadhatná el szívesen virágainkat és énekeinket?

De nem úgy lesz; hiszen nagyon is szeretjük a mi Szeplőtelen Anyánkat és ezen az ő ünnepén mindannyian azt mondjuk neki:

„Anyám, a te kezembe újítom meg ama fogadalmakat, hogy a szegényeknek szolgáljak és nekik szentelem egész időmet.”

A gyónási titok.

Sokszor megtörténik, hogy egyik-másik gyónó igen hangosan végzi bűnvallomását úgy, hogy tetteinek felsorolását nemcsak a gyóntató, hanem a körülállók is hallják akaratlanul.

Ilyen esetekre jegyezzük meg, hogy a gyónási titok megőrzése mindezeket is köti. Aki tehát így véletlenül vagy akarva mások gyónásából valamit meghallott, annak nem szabad arról senkivel beszélnie, sem azt bármilyen módon fölhasználnia.

A Társulat iskolájában.

Nagyontisztelendő Chaplain anyától.

Egyszerűség és egyöntetűség mindenben.

Ha az aurillac-i Szeretetházban valamely nővérnak kísértése támadt, hogy vétsen a Társulat valamely szokása ellen, Mane nővér, a jó szolgáló-nővér, határozottan így felelt: „Ez meg nem engedett dolog; azt akarom, hogy úgy tegyen, amint az Anyaházban tesznek.”¹ Ez tényleg a legcsalhatatlanabb út, amelyet bátran követhetünk. Dicső Anyánk is erre figyelmeztet bennünket: „Kérem kedves nővéreim, óvakodjanak minden újdonságtól; ezek mindig veszedelmesekek a társulatokra.”

Hogy valamennyiökre nézve megkönnyítsék a Társulatban elfogadott szokásokat, a főtisztelendő elöljárók különböző időkben kioktatták és figyelmeztették erre a nővéreket. Közlünk e figyelmeztetésekből egyet-mást, amelyek e témánkra vonatkoznak.

„Nem szabad a lepedőket, asztalkendőket, abroszokat nagy, két-három-négy-öt centiméteres magasságú betűkkel bejegyezni. Elégedjenek meg a társulatban szokásos bejegyzéssel. Még kevésbé szabad a bejegyzést hímzett betűkkel végezni.

Az ablakfüggönyökön és a paplanhuzatokon ne legyen sem rojt, sem horgolt, sem másnemű csipke.

Az ablakfüggönyök perkálból, muszlinból vagy egyszerű szőttesből, nem pedig horgolásból vagy hímzett tüllből készüljenek.

Az üvegszekrényeket függönnyel lássuk el.

A szekrények deszkáit (ha szükséges) csakis egyszerű papírral takarjuk le, nem pedig mintás vagy virágos szekrénycsikkal.

Az asztalterítő egész egyszerű, inkább sötétszínű legyen, nem pedig hímzett vagy díszes.

Az asztali edény egész egyszerű, fehér és közönséges legyen.

Ezüst-étszer használata tilos. Csakis fém- vagy alpaka-étszert használhatunk.

Aranymetszésű zsebkönyv avagy jegyzőkönyv sem megengedett, azért ne használjunk ilyet.

Kerüljünk minden világias szokást. Például: állványra rakott csecsebecskéket; virágokat a sarkokban vagy az asztalon, stb.; képeslapokkal telt albumot a társalgóban, még inkább a szolgáló-nővér szobájában.

Még az oltárokat és szobrokat se szaporítsuk túlságosan.”

¹ Följegyzések Manet nővérről.

Tegyük még hozzá, hogy ha a Szeretet-leányainak méltányos okból engedélyük van töltő-toll használatára, — ami különben egészen modern szokás, — az csakis fekete lehet, nem pedig színes; csíptető nélküli, mert sohase akasszák fel a kötény felső részére. Hogy föl ne fordulhasson, elég, ha a nagy zseb belsejébe — mint az órának, — ennek is hosszúka, külön kis zsebet varnak.

„Nővéreim, a Társulat java és becsülete kívánja ezt tőlünk, — mondotta a tiszteletreméltó Bastié nővér társnőinek; — szokásainkat azért bízták reánk, hogy teljes épségükben megőrizzük azokat az utódok számára.” — Szobájának egész ékessége egy feszület, a Szentséges Szűz szobra és egy kép volt. Egy szép napon úgy találta, hogy feszület nem egészen közönséges. Leakasztotta tehát a falról és odaadta egy szegény munkásasszonynak, aki éppen valami szolgálatot végzett náluk. Úgy gondolkodott, hogy könnyen talál a házban egy sokkal egyszerűbbet.

„Egy alkalommal — beszél a nővértársai, — egy kis kegytárgyat ajánlottunk fel neki, hogy íróasztalára helyezze. Hogy meg ne szomorítsen bennünket, egy ideig otthagya. De csakhamar jutalomtárgyul használta fel a Mária-gyermekek társulatában. Megértettük akkor, hogy legnagyobb öröme az, ha névnapjára semmit sem ajándékozunk neki.”¹

Boldogemlékü Carrère anya körlevelében külön figyelmeztést olvasunk az ajándékozásra vonatkozólag: „Nem csinálunk lelkiismereti kérdést abból, hogy akár magunknak, akár másoknak, barátság vagy névünnep ürügye alatt ritka, különleges, világias tárgyakat ajándékozzunk. Nem egyszer haszontalan vagy fölösleges bútorral díszítjük szobáinkat, melyeknek pedig egyetlen dísz az egyszerűség legyen. Vajjon elfelejtettük-e már, hogy fogadalmat tettünk arra, hogy mindazt megvonjuk magunktól, ami a szenvedélyeknek kedvez s hogy arra kell törekednünk, hogy egyedüli díszünk a Jézus Krisztussal való hasonlóságunk legyen?”²

¹ Följegyzések Bastié nővérről.

² Carrère anya februári körlevele. 1840.

Gyermeknevelés.

Az óvodásoknál.

A mi picikénk megnőtt. Kilépett már a bölcsődéből avagy a szülői házból, hogy 3-6 éves koráig szorgalmasan eljárjon a nővérekhez, az óvodába.

A befolyás, amit ezentúl reá gyakorolhatunk, annál is nagyobb, mert hiszen mostantól kezdve sokkal tökéletesebb kis lény áll már előttünk, akinek külső érzékei épúgy, mint belső tehetségei (különösen emlékezete és képzelete) teljes működésben vannak a megszámlálhatatlan benyomások befogadására.

A legtöbb nevelő — s pedig nem ok nélkül — leginkább arra törekszik ebben az időben, hogy amennyire lehet, kiirtsa a gyermekből a jelentkező rossz hajlamokat és hibákat. Ez a törekvés méltányos is, mert hiszen fiatal korban kell leküzdeni a rossz hajlamokat, máskülönben úrrá lesznek a természetben. De vajjon ez a leghelyesebb eljárás-e? Nem gondolnánk, mert a hibák és rossz hajlamok leküzdése csak az erények magvainak elhíntése után következzen; hiszen a nevelés elsősorban *építőmunka*.

Az óvodát sok helyen *gyermek-kertnek* nevezik. Igen találó kifejezés ez és alkalmas összehasonlításra a természetes virágok, a kerti növények és az Istentől reánk bízott fiatal lelkek között.

Nem mondjuk-e egyformán: „műveljük a lelkeket”, és azt is „műveljük a kertet”? Nos, nem sértődnék-e meg a kertész és pedig egész méltán, ha azt állítanók róla, hogy egész munkája csakis a gaz kiirtásából áll? Az én munkám — azt felelné, — legfőképpen abban áll, hogy hasznos és szép növényeket termeljek. A gaz kiirtása szükséges ugyan, de egészen másodrangú munka.

A nevelő is így gondolkozzék tehát. Amikor a gyermek a jót a rossztól megkülönböztetni kezdi, sokkal fontosabb dolog, hogy megszeretessük vele a jót, mintsem hogy ismételtlen megtiltuk neki a rosszat. A folytonosan hallott *nem szabad* csak fölingerli és izgatja. Azt mindenesetre meg kell neki mondanunk, hogy *hazudni nem szabad*, mivel a parancsolatokat is szívébe kell vésnünk; de sokkal inkább kelthetünk benne irtózást a hazugság iránt, ha a nyíltszívűséget, a becsületérzést, az őszinteséget ápoljuk benne. Mindezeket már nagyon jól felfogják a gyermek-kert kis palántái.

Az e tiszttségben működő nővérek bizonyára észrevették már, mily élénk a gyermek képzelőtehetsége. Álljunk meg itt egy pillanatra; mert fontos dolog, hogy a gyermeknek ezt a sajátos tu-

lajdonságát is a hajlamok kiművelésére aknázzuk ki. A két-öt éves gyermek a mienktől egészen eltérő, képzelt világban él. Az oki és okozati kapcsolat még nem szerepel tapasztaláskörében. A folydogáló víz, a zúgó szél, a ketyegő óra éppoly élőlények előtt, mint a kis aranyhalak az aquáriumban vagy mint az a „csúnya” bútor, amelybe fejét beleütötte. Minden megragadja és megigézi a gyermeket; a dézsa vízben úszkáló kis papírhajó az ő szemében a világ legszebb gőzőse.

Miután e korban oly nagy szerepet játszik a képzelet, tartsuk ezt szem előtt a történetek és elbeszélések kiválasztásánál, amelyeknek alakjai e fiatal — benyomásokra mohó éhes — tekintetek előtt igéző filmek gyanánt peregnék le. Ezek a benyomások igen mélyre hatnak s egymásra halmozódnak. Mennyire fontos tehát, hogy igaz, keresztény szellem hassa át őket. A gyermek szereti a csodálatost. A bibliai történeteket csakhamar megszereti, mert telve vannak étellel és színekkel. Használjuk föl ezt az előszeretetét arra, hogy alkalmas képek segítségével jól megtanulja őket. Beszéljük el a gyermeknek Jézus Krisztus életét, az Evangélium csodáit, a Kinszenvedés nagy drámáját. Lassan-lassan így mind közelebb visszük ezt a kis lelket a jó Istenhez, akinek nevelni akarjuk.

Arra vigyázzunk ugyan, hogy ne sokat imádkoztassuk a kis gyermekeket, nehogy a féle „imagéppé” váljanak. De igen könnyen rászoktathatjuk őket, hogy önmaguktól, szeretetből mondjanak fohászokat és hozzanak áldozatokat a „kis Jézusért”, amennyiben ezer és ezer módon fölélesztjük hitét. Még a játék közben kiejtett egy-egy szónak, egy megjegyzésnek is meglesz előbb vagy utóbb a maga jóhatása, ha egy Istennel telített lélek jókor alkalmazza.

Végül figyeljük meg, mily végtelen nagy megbecsülésben részesíti Isten ezt a piciny emberi teremtményét: saját gyermekéül fogadja a szent keresztségben; lelkébe beleültetgeti az erények csíráit, amelyeket a nevelés fejleszt majd ki s jókor meghívja a szeretet isteni asztalához. Adja Isten, hogy azokat a nővéreket, akiket ő maga hívott meg munkatársul e szép műben, mindinkább megértsék magas feladatukat. Sokszor kérjük a Szentlelket, hogy megértesse velük annak természetfölötti sarkpontját: a nevelés a szeretet munkája, kövessük tehát állandóan a *Szeretet Lelkének irányítását*.

Társulatunk alapkövei.

2. Guérin (Géren) Maturina nővér.

Bretagne-i születésű volt, egy becsületes molnár ember leánya. A természet és kegyelem gazdagon áldotta meg kincseivel; feltűnő szépsége mellett angyali szerénységgel is tündökölt. Már kisgyermek korában élénk felfogást és határozott akaratot tanúsított. Fölserdülve pedig férfias elhatározás nőies, gyengéd lelkülettel párosult benne.

Már igen fiatal korában megvetette a világot. Alig volt tizenegy éves, amikor a korán fejlett leányka máris zárdába kíváncszott. Mivel fiatal kora miatt ezt még nem tehetette, gyóntatója tanácsára legalább a szüzességi fogadalmat tette le, hogy ezzel kárpótolja lelkét ama nagy áldozatért, hogy az Úr Jézus hívását az ő szolgálatára nem követheti azonnal. Végre sok akadály és nehézség leküzdése után, tizenhétéves korában Marillac szent Lujzának mutatták be és ez fölvette őt legelső nővérei sorába.

Nővértársai tanúsága szerint azt a különös kegyelmet kapta a jó Istenől, hogy szent Alapítóink gondolatait és lelkületét teljes mértékben megértette és el is sajátította. Előiskolája is igen megfelelő volt erre. Szent Lujza éveken át titkárnőül használta maga mellett; kiművelte szellemét és stílusát. Szent Vince konferenciáit is, melyeket a nővéreknek tartott, vele íratta le ama följegyzések alapján, amelyeket együttesen végeztek.

Később a szegényekhez és betegekhez került. Senki sem tudott úgy sebeket kötni, eret vágni és gyógyszereket készíteni, mint ő. De erényességének tökéletesítésére megengedte a jó Isten, hogy nagy megpróbáltatás érje. Liancourt-ban két nővértársával együtt gyalázatos rágalmakat szórtak rá s annyira ment a dolog, hogy négy hónapon keresztül még a szentségekhez sem járulhattak. Liancourt hercegnője végre magához hívatta a nővért és nyíltan szemébe mondta, hogy mivel vádolják őket. Maturina nővér a legnagyobb szelidséggel, minden felindulás nélkül így válaszolt: „Minden bizalmamat a jó Istenbe helyeztem s egyedül tőle várom igazolásunkat. Hiszen ez a dolog inkább az ő ügye, mint a miénk.

Amint Dániel próféta a tisztalelkű Zsuzsannát rágalmazóitól megvédte, a hercegnő is hívatta a rágalom okozóit; egymástól elkülönítve kihallgatta és kikérdezte őket. A babiloni két öreg bűnöshöz hasonlóan egymásnak ellenmondtak a gonoszok és hazugságukat be kellett ismerniök. A hercegnő nagyon fölháborodott a rágalmazók ellen és a törvény teljes szigorát akarta rájuk alkalmazni. De a mi jó nővérünk térdreereszkedve kért kegyelmet számukra és még a nevüket sem ohajította tudni a rágalmazóknak.

Később Belle Isle-be küldték Maturina nővért, amikor ott éppen kórházat építettek. A szegények szolgálatából fennmaradt szabad idejét arra használta föl, hogy kézműves módjára segített az építkezésnél, kö-

veket és egyéb szükséges anyagot hordott. Emellett annyi okosságot és szelidséget tanúsított, hogy mindnyájan megcsodálták. Azok közül, akik magaviseletén épültek, különösen említésreméltó Cheigny úr, királyi helytartó Belle Isle-ben. Eddig legkisebb gondja volt lelkének üdvössége. De most letette hivatalát és oratoriánus lett. Hogy mi bírta őt erre a lépésre, azt a következő szavakkal mondja meg: „Maturina nővér szerénysége legyőzött; le kellett tennem a fegyvert.”

Háromszor volt a Társulat főnöknője. Befejezte szent Vince és szent Lujza művét. Halála napján még az egész Társulattal együtt járult a szentáldozáshoz és a hálaadás befejezése után boldogan elaludt az Úrban.

3. Loret (Lore) Julianna nővér.

Loret nővér Genuai szent Katalinhoz hasonlóan gyakran így fohászodott szíve mélyéből: „Szeretni, vagy meghalni!” Rendkívül buzgó volt mindabban, ami az Isten szolgálatát illette; éppen ezért ezer nehézség közepette is elment a templomba, amely pedig nagyon messze volt. Gyöngéd lelkiismerete még a hiba árnyékától is megijedt. Bizonyos, hogy ezért az isteni Jegyes szeme különös tetszéssel nyugodott meg rajta s hogy lelkét kiváló kegyelmekkel gazdagította.

Egyike volt ama nővéreknek, akik legtovább és legbizalmasabban éltek együtt Szent Lujza anyával. Sokáig volt ennek titkárnője és helyettese is. Szent Vince fontos feladatokkal bízta meg, amelyeknél éppoly bátorsággal, mint okossággal járt el. Ilyenkor az engedelmesség volt jelszava és sem anyagi, sem erkölcsi nehézség nem hátráltatta. Habozás nélkül megtett 30 mérföldnyi utat is gyalog, hogy elüljáróinak parancsát végrehajtsa.

4. Bailly (Báiji) Borbála nővér.

Talán egy nővér sem volt szent Lujza anyánkkal oly bizalmas viszonyban, mint Bailly Borbála nővér, akit szent Vince azzal bízott meg, hogy szent Anyánk egészségén örködjék.

Ezért soha sem mozdult oldala mellől. Kísérte utazásaiban és szent tisztelettel megőrizte a szent Alapító cselekedeteinek emlékét és szavait. Amint a kedvelt tanítvány — miután isteni Mesterének keblén nyugodott, az isteni szeretet titkait a legmélyebben szívébe véste, — olyanformán volt Borbála nővér is szent Anyánk kiválasztott leánya. Az ő példája szerint nagy szeretet lelkesítette embertársai, különösen pedig nővérei s még inkább a beteg nővérek iránt.

Bátorsága, lelki ereje éppoly nagy volt, mint alázatossága. Minden — úgy külső, mint belső — nehézséget, kellemetlenséget oly türelemmel viselt el, hogy nővértársai semmit sem vehettek rajta észre. Ebben az erényben annyira vitte, hogy feltűnő vidámsága és öröme szinte annak volt a jele, hogy valami megaláztatás érte. Most a legmagasabb sze-

mélyiségek tiszteletnyilvánításait és nagyrabecsülését fogadja, nemsokára pedig a legkeserűbb ellenmondásokat kell tapasztalnia; de ő minden alkalommal csodálatraméltó türelmet és zavartalan egykedvűséget tanusít. Nem egyszer meglepetést mutat inkább, mint levertséget.

Amikor mint szolgáló-nővér a rokkantakat ápolta, egyik napon egy híres mérnök, Mansart úr jött hozzá, hogy az építendő új kórház ügyében véleményét kikérje. Borbála nővér határozottan tiltakozott, amennyiben — mondá — nagy tévedés ilyen ügyben az ő szegény személyéhez fordulni, mivelhogy neki sem tehetsége, sem képzettsége nincs hozzá.

De Mansart úr nem tágitott. Kijelentette, hogy ő csak a miniszter megbízását teljesíti. Az alázatos nővér meghajolt a felsőbb parancs előtt és a legnagyobb egyszerűséggel mondott el mindent, amit a betegek számára legjobbnak tartott. De ezt annyi okossággal és találó bölcseséggel tette, hogy ugyanazon az ülésen elkészült a terv.

Mansart úr még tíz év után is csodálattal beszélt arról a benyomásról, amit ennyi alázatosság és ennyi feltűnő tehetség egy személyben egyesítve, lelkében hátrahagyott.

Kérdések — Feleletek.

Illő dolog-e, hogy valamely Leánykör vagy Mária-társulat igazgatója elkísérje a fiatalleányokat valamely rendkívüli sétára, kirándulásra avagy búcsújárásra?

Tényleg, elég gyakran látunk egyháziakat fiatalleányok társaságában azok sétái, tengeri vagy hegyi kirándulásai és még inkább búcsújárásai alkalmával. Önmagában véve nem is lehetne jobb dolog ennél. De talán nem számolnak azzal a benyomással, amit ez a nyilvánosságban kelt. A világ rossz és rosszat lát mindenütt. S erre, bizony, tekintettel kell lennünk.

Mit is gondolhat a világ arról az egyházi személyről, aki fiatalleányok társaságában sétál és minden szórakozásukon részt vesz? Nem gondolnám, hogy ezt illendőnek tartsa és bizonyára rossz nyelvére veszi a dolgot. Jól tudom, hogy vásár- és ünnepnapokon szükségük van egy papra, aki misét mond nekik, áldást tart s néhány épületes szót intéz hozzájuk. De ha nincs ünnep, én inkább elhagytatnám a misét és prédikációt; vagy pedig hallgassanak indulás előtt.

Vannak egyházmegyéik, különösen Belgiumban, ahol a plebánosokon kívül egy pap sem vezethet zárándoklatot például Lourdes-ba. Még ezeknek is jelenteniök kell zárándoklatukat az egyházhatóságnál. Azért a helyett, hogy előmozdítanák ezt a dolgot, igyekezzenek inkább lehetőleg megakadályozni s őrizked-

jenek attól, hogy önök kérik fel az igazgató urat, hogy elkísérje a leányokat.

2. Mit mondjunk ahhoz a különös szokáshoz, amelyet egyes árvaházainkban bevezettek: hogy azok a gyermekek, akik a nap folyamán valami ostobaságot követtek el, hangosan bocsánatot kérnek ezért társaik jelenlétében.

Ez teljesen elvetendő. Ezek oly gyakorlatok, melyek csakis a szerzetes-társulatokban szokásosak. Azért engedjük át egészen nekik. Nyilvános gyónások ezek, melyeket az Egyház már régtől-fogva eltörölt ama kellemetlenségek miatt, melyekkel együtt jártak.

És micsoda jogon kötelezik erre gyermekeiket? Hiszen már az is elég nehéz nekik, hogy a fülgyónásban vallják meg vétkeiket, hát még a többiek előtt!

És nem kell-e attól félnünk, hogy a gyermekek meghamisítják lelkiismeretüket? Tudják, hogy be kell vallaniok hibáikat; de mivel szégyenlik ezt tenni, inkább eltitkolják, sőt lehazudják. Szép eredmény!

3. A sekrestyével megbízott nővérnek ama kiváltságát, hogy érintheti a szent edényeket, stb., élvezheti-e a szolgáló-nővér is?

Ez a rendelet megengedi, hogy a nővérek *quae pro tempore sacristanarum munere fugant, vasa sacra tangant et sacram supellectilem*, azaz hogy: „a nővérek, akik abban az időben a sekrestye teendőit látják el, megérinthetik a szent edényeket éppúgy, mint a többi megszentelt tárgyakat.”

Látható ebből, hogy ez a kiváltság nem a szolgáló-nővért illeti, bárki legyen is az; hanem azt a nővért, akit a szolgáló-nővér erre a tisztségre kirendel. És pedig nem a szolgáló-nővér ruhazza fel e kiváltsággal; ő csak meghatározza a személyt, aki ezt a kiváltságot majd élvezi.

Ha azonban a szolgáló-nővér maga foglalkozik ezzel a tisztséggel, éppen úgy részese ennek a kiváltságnak is. És ha a sekrestyés-nővért akadályozása esetén a szolgáló-nővér egy másik nővérrel helyettesítteti, erre az időre ő is élvezheti ugyanezt a privilégiumot. Ha a szolgáló-nővér maga helyettesít a sekrestyében, természetesen ő is részese lesz ennek; és ha a szolgáló-nővér távollétében van akadályozva a sekrestyés nővér, akkor akármelyik nővér helyettesítheti és élvezheti ugyanezt a kiváltságot. Ha több nővér együttesen látja el a sekrestyés tisztséget, valamennyien részese e kiváltságban.

4. Már több oldalról bevezették azt a szokást, hogy a hivatali 25. évüket betöltött nővéreket alkalmi köszöntővel, ajándékokkal, stb. ünneplik. Helyes-e ez, vagy legalább is megtűrhető-e?

Nem. Be kell szüntetni az ilyfajta újításokat. Szó se legyen róla többé. Ezek visszaélések s nem lett volna szabad bevezetni a Társulatba. Hiszen még odajuthatunk, hogy minden tizedik évet megünnepelnek. Az ötvenedik évet, Isten neki! ünnepelek meg, de csakis a szokások és az illő szerénység korlátai között. És ez minden!

Cazot Emil C. M. igazgató.

November végén.

November végén hadd beszéljünk még egyszer a megholtakról:

— Mit használ a megholtaknak a mi imádságunk?

— Az Úr könyörgéseinkre megrövidítheti szenvedéseiket a tisztítóhelyen.

— De például ha az, akiért imádkozom, már úgyszólván a mennyországban van? Akkor hiába imádkoztam?

— Nem. Mert: 1. A megholtakért mondott ima szeretetgyakorlat s mint ilyen önmagadra érdemhezó. Éppúgy, mintha földi embertásadnak alamizsnát* adsz. Ez az érdemed megvan. 2. Az üdvözült lélek látja imádat, melyet érte szándékoztál mondani s hathatós könyörgéseivel bizonyosan viszonzja azt. 3. Az Úr elég hatalmas ahhoz, hogy könyörgésed gyümölcseit egy más, tetszése szerinti szenvedő léleknek juttathassa.

— S ha az illető már elkárhozott?

— Az előbb mondott vonatkozik erre az esetre is, kivéve a második pontot.

Világítsuk meg még jobban példával. Alamizsnaként gyógyszer akarsz vinni egy súlyos betegnek. Odaérve látod, hogy már meggyógyult. Jó szándékod érdeme megmaradt. A felgyógyult beteg szívességgel viszonzja jó szándékodat. A gyógyszer pedig nem vész kárba, hanem egy a szomszédban fekvő szegény betegnek jut.

Másik eset: Mire a beteghez érsz, halva találod. Érdemed azért megvan s a gyógyszer egy másik szegény betegnek jut, ki is felgyógyulva, azt meghálálja.

Hitbuzgalmi lap. Megjelenik havonta, júl. - aug. kivételével. Kiadja: az Irgalmas nővérek Tartományi Elüljárósága Budapest I. ker. Nagyboldogasszony-útja 27.

A mi Szent Anyánk!

LELKI OKTATÁSAI.

43. Őrizkedjünk a világ szellemétől!

Az Üdvözítő sokszor ismételte ezt tanítványai előtt. *Óvakodjatok a világ szellemétől*, — mondotta nekik — *nem vagytok e világból.* (Ján. 15, 19.) És Atyjához így imádkozik: *Nem kérem, hogy vedd el őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól.* (Ján. 17, 15.) A szent Alapítók igen sokszor emlékeztek meg az Üdvözítő fentebbi szavairól és ismételték imáját. Olvassuk csak el szent Lujzának az 1648 aug. 25-én tartott konferencián elmondott szavait:

„Véleményem szerint a világ szelleme abban lakik, aki a jókat gáncsolja, a tiszteletet és vagyont szereti, kerüli mindazt, ami természetének kellemellen; a természet vágyainak mindenben enged, az érzékek kívánságát szüntelenül kielégíti és senkitől sem akar függni. Azok, akikben a világ szelleme lakik, odáig jutnak, hogy földi és érzéki fogalmaik szerint külön istent alkotnak s megfélekednek azon tiszteletéről és engedelmeségről, amellyel az igaz Istennek tartoznak. Igazán szégyenkezve mondom ki ezen igazságot, mert lanyhaságom és érzékiségem világosan tanúsítja, hogy nem elég elszántan küzdöttem a világ szelleme ellen.“

Ami pedig az indítóokokat illeti, hogy kerüljük a világ szellemét: „Az első azon körülmény, hogy az teljesen ellenkezik Jézus Krisztus szellemével. A második indítóok: mert a világ a